

Розділ 6.

Домашнє завдання до теми «Алгебричні структури»

6.1. Довести, що множення матриць є алгебричною бінарною операцією на множині

$$M = \left\{ \begin{pmatrix} a & -b \\ b & a \end{pmatrix} \mid a, b \in \mathbb{R}, a^2 + b^2 \neq 0 \right\}.$$

6.2. Чи є скалярне множення векторів алгебричною операцією на множині $\mathbb{R}^3$? А векторне?

6.3. Перевірити на асоціативність і комутативність операцію $\odot$, визначену на множині M^2 правилом $(x, y) \odot (z, t) = (x, t)$, де $x, y, z, t \in M$.

6.4. Чи існує нейтральний елемент у множині $\mathbb{Q}^*$ стосовно алгебричної операції, заданої правилом $a \square b = \frac{a}{b} + \frac{b}{a}$?

6.5. Довести, що множина натуральних чисел не утворює групу ні стосовно операції додавання, ні стосовно операції множення.

6.6. Які з вказаних числових множин з операціями є групами:

- а) $(\mathbb{R}, +)$;   б) $(\mathbb{R}, \cdot)$;   в) $(\mathbb{R} \setminus \{0\}, \cdot)$.

6.7. Які з вказаних множин матриць утворюють групу стосовно заданої операції:

- а) $(M_n(\mathbb{Z}), +)$;   б) $(M_n(\mathbb{Z}), \cdot)$.

6.8. Доведіть, що:

- а) множина $\mathbb{R} \setminus \{-1\}$ з операцією $x * y = x + y + xy$;
- б) множина $\mathbb{Z}$ з операцією $m * n = m + n + 2007$

утворюють групи.

6.9. Довести, що в групі для кожного елемента існує єдиний обернений.

6.10. Знайти порядок елемента групи:

- а) $-1 \in (\{-1, 1\}, \cdot)$;
- в) $\begin{pmatrix} -1 & a \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \in \text{GL}_2(\mathbb{R})$.

6.11. Довести: якщо a, b — довільні елементи групи G , то

- а) елементи ab і ba мають одинаковий порядок;
- б) елементи a і bab^{-1} мають одинаковий порядок.

6.12. Перемножити підстановки:

- а) $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 3 & 4 & 1 & 5 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 5 & 3 & 1 & 2 & 4 \end{pmatrix}$;

б) $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ 3 & 6 & 4 & 5 & 2 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ 2 & 4 & 1 & 5 & 6 & 3 \end{pmatrix}$.

6.13. Записати перестановки у вигляді добутків незалежних циклів і за декрементом визначити їхню парність:

а) $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 4 & 1 & 5 & 2 & 3 \end{pmatrix}$;   **б)** $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ 6 & 5 & 1 & 4 & 2 & 3 \end{pmatrix}$.

6.14. Записати підстановки у вигляді таблиць:

а) $(1 \ 5)(2 \ 3 \ 4)$;   **б)** $(1 \ 3)(2 \ 5)(4)$.

6.15. Знайти σ^{150} , якщо $\sigma = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 & 10 \\ 3 & 5 & 4 & 6 & 9 & 7 & 1 & 10 & 8 & 2 \end{pmatrix}$.

6.16. Знайти всі твірні елементи адитивної групи цілих чисел.

6.17. Які серед груп

а) $\mathbb{Z}_{10}^*$;   **б)** $\mathbb{Z}_{11}^*$

є циклічними?

6.18. Знайти усі (з точністю до ізоморфізму) групи порядку:

а) 3;   **б)** 4;   **в)** 6.

Написати таблиці множення цих груп і зобразити ці групи у вигляді груп підстановок.

6.19. Довести, що:

а) група додатних дійсних чисел щодо множення ізоморфна групі всіх дійсних чисел щодо додавання;

б) група додатних раціональних чисел щодо множення не ізоморфна групі всіх раціональних чисел щодо додавання.

6.20. Опишіть класи суміжності групи G за підгрупою H , якщо:

а) $G = \mathbb{R}$, $H = \mathbb{Z}$;
г) $G = \mathrm{GL}_n(\mathbb{R})$, $H = \mathrm{SL}_n(\mathbb{R})$.

6.21. Знайти факторгрупи:

- а)** адитивної групи цілих чисел за підгрупою чисел, кратних заданому натуральному числу n ;
б) адитивної групи цілих чисел, кратних 3, за підгрупою чисел, кратних 15.

6.22. Які з наступних числових множин утворюють кільце стосовно звичайних операцій додавання та множення:

- а)** множина $\mathbb{Z}$ цілих чисел;
б) множина $n\mathbb{Z}$ — цілі числа, кратні заданому натуральному числу $n > 1$;
в) множина невід'ємних цілих чисел
г) множина $\mathbb{Q}$ раціональних чисел.